

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om oprettelse af en statsskole i Aalborg.

(Første behandling findes i tidenden sp. 3170, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 593).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under eet.

Udvalgets ordfører (*Peter Kristensen* [Aalborg]): Jeg er i den for en udvalgsordfører lykkelige situation på det samlede udvalgs vegne at kunne anbefale det foreliggende lovforslag om oprettelse af en ny statsskole i Aalborg til uforandret vedtagelse.

Det nedsatte udvalg har holdt 4 møder, og herunder har der været samråd med den højtærede undervisningsminister. Fra udvalget har der været stillet forskellige skriftlige spørgsmål til den højtærede undervisningsminister, og disse spørgsmål er blevet omgående og udførligt besvaret. Udvalget har modtaget en deputation, bestående af amtmanden for Hjørring amt og borgmesteren i Hjørring. Deputationen gjorde opmærksom på, at man ikke mødte frem for at rane noget fra Aalborg, men udelukkende for at henlede opmærksomheden på de særlige forhold, der på gymnasieområdet gør sig gældende i Vendsyssel, hvor der ikke findes noget statsgymnasium, og hvor man står umiddelbart overfor opførelsen af et nyt kommunalt gymnasium. Det problem, som Hjørring har at kæmpe med på dette område, er dog ikke et specielt Vendsysselproblem, det eksisterer også andre steder i landet. Jeg kunne fristes til at sige desværre, for hvis det havde været af snæver lokal karakter, lod det sig vel løse i et snuptag.

Som det fremgår af betænkningen, har udvalget overfor den højtærede undervisningsminister givet udtryk for den enstemmige opfattelse, at der snarest må tilstræbes en ændring med hensyn til statens tilskud til gymnasieskolerne med det formål, at de kommuner, der har statsskoler, og de kommuner, der har kommunale gymnasier, stilles lige i økonomisk henseende.

Jeg vil iøvrigt gerne benytte lejligheden til at udtrykke min glæde over, at spørgsmålet om opførelsen af den nye statsskole i Aalborg nu står umiddelbart foran sin afgørelse, og at denne afgørelse træffes med så bred en tilslutning i folketinget, som det efter alt at dømme tegner til. Utallige er de henvendelser, der i den sidste halve snes år under skiftende regeringer har været rettet til undervisningsministeriet om denne sag. Jeg har heller ikke noget tal på, hvad der har været holdt af møder og forhandlinger og konferencer vedrørende denne sag; men hvem tæller vel på sejrens dag de tabte slag?

Lovforslagets endelige færdiggørelse i folketinget i de nærmeste dage er vel ensbetydende med, at den nye skole i heldigste tilfælde kan stå klar til at tages i brug om ca. halvandet år. De lokale instanser indenfor amt og kommuner er besjælet af ønsket om at fremme arbejdet så meget som menneskeligt muligt. Samtidig med, at jeg takker den højtærede undervisningsminister for den forståelse og det initiativ, som er udvist i denne sag, vil jeg derfor gerne henstille, at det byggeudvalg, der nu skal nedsættes, bliver udpeget snarest muligt. De store fødselsårge står allerede og banker på gymnasieporten, og der er tale om et kapløb med tiden i spørgsmålet om, hvor mange man kan tage, og hvor hurtigt de skal lukkes ind.

Krogh: Også jeg vil på mit partis vegne gerne anbefale lovforslaget til vedtagelse i det høje ting, anbefale det under henvisning til det forøgede behov for gymnasiebyggeri i Jylland, som jeg gav en fremstilling af under lovforslagets første behandling.

Derudover vil jeg gerne understrege den enstemmige opfattelse i udvalget — som også har fundet udtryk i betænkningen — at der snarest må tilstræbes en ændring i statens tilskud til gymnasieskolerne, således at der opnås en rimelig økonomisk ligestilling mellem kommuner med statsgymnasier og kommuner med kommunale gymnasier. Dette ønske om større ligestilling gælder både problemet vedrørende gymnasiernes driftsudgifter og spørgsmålet vedrørende gymnasiernes opførelse. Der er eet år tilbage af den løbende ordning med hensyn til betaling af skolepenge, og jeg

[Krogh.]

henstiller til den højtærede undervisningsminister, at han i løbet af dette år lader udarbejde forslag til udjævning mellem kommunerne af gymnasiernes driftsudgifter, måske i retning af, at kommunerne overtager byrderne ved mellemskole- og realklasseundervisningen ved samtlige offentlige gymnasier, medens staten så til gengæld yder tilsvarende større driftstilskud til den egentlige gymnasiundervisning.

Vedrørende udgiften til opførelse af kommunale gymnasier ville det give en bedre ligestilling mellem landets forskellige egne, om der til de amter, hvor der indtil nu ikke findes statsgymnasier — det drejer sig til sammen om 4 amter — kunne ydes et byggetilskud på 25 pct. af opførelsesomkostningerne ved et centralt beliggende kommunalt gymnasium. Ved opførelsen af statsgymnasier er det jo efterhånden blevet så at sige en fast praksis, at kommunerne yder et tilskud på 75 pct. af byggeudgifterne, medens staten betaler de resterende 25 pct. Dersom staten nu ydede tilsvarende 25 pct. i byggetilskud til kommunale gymnasier i de tilbageladte amter, efterhånden som problemet vedrørende gymnasietyggeri i disse måtte blive aktuelt, ville dette af beboerne i disse amter og sikkert også landet over findes både rimeligt og retfærdigt. Jeg henstiller derfor til den højtærede undervisningsminister, at han tager også dette problem op til velvillig overvejelse for at søge frem til en positiv løsning.

Heilesen: Så gik spillet til ende i udvalget om placeringen af det nye statsgymnasium i Nordjylland: om det skulle være i Aalborg eller Hjørring. Under henvisning til lovforslagets første behandling må jeg i dag konstatere, at heller ikke ved dette skole-spørgsmåls ordning vover den højtærede undervisningsminister sig nord for Limfjorden. Vendelboernes håb om, at lovgivningsmagten denne gang ville have imødekommet et berettiget ønske og krav fra Hjørring amt, blev kun til en stor skuffelse. Jeg skal overfor den højtærede undervisningsminister understrege, at man altså, i stedet for at give Hjørring by og amt det nye statsgymnasium og dermed en økonomisk udligning, giver Aalborg by og amt statsgymnasium nr. 2.

Jeg vil også gerne fremhæve, at det ikke har manglet på sympati for mine synspunkter fra udvalgets medlemmer eller fra den højtærede minister, men sympati alene bringer ingen ændringer i bestående urimeligheder. Derfor vil jeg gerne understrege den tanke, som det ærede medlem hr. Krogh fremkom med i udvalget, og som han påny fremkom med her i dag, om ikke det ville være rimeligt for at tilvejebringe en vis økonomisk udligning at stile efter en fremtidig ordning, hvorefter staten yder 25 pct. af byggeomkostningerne i de fire amter, der endnu ikke har statsgymnasium, når de tid efter anden står overfor bygning af et nyt gymnasium. Må jeg spørge: Kan den højtærede minister tænke sig at give tilslutning til en sådan tanke, eller kan ministeren tænke sig andre muligheder?

Undervisningsministeren (Bomholt): Jeg takker de ærede ordførere for tilslutningen til lovforslaget.

Udvalgets ordfører, det ærede medlem hr. Peter Kristensen (Aalborg), henstillede, at byggeudvalget snarest blev udpeget. Det skal ske.

Det ærede medlem hr. Krogh henstillede, at der af undervisningsministeriet optages et arbejde af konkret karakter med henblik på en økonomisk udligning mellem gymnasietypper, således at der tilstræbes større lighed mellem de byer, der har statsgymnasium, og de byer, der har kommunalt gymnasium. Det er jeg indstillet på. En eventuel ændring af den procentuelle fordeling mellem stat og kommune må drøftes i det parlamentariske udvalg. Jeg tvivler meget på, at det vil være gørligt at gennemføre en almen ordning, men ethvert problem, der kan rejses, må naturligvis behandles i dette udvalg.

Jeg hørte ikke helt tydeligt, hvad det var, det ærede medlem hr. Heilesen fremførte. Jeg ved ikke, om det ikke i venlig form var en dragt klø, jeg fik. Hvis det er den måde, hvorpå man inviterer folk til Hjørring, har jeg ikke noget som helst at indvende imod det, men jeg vil bare bestemt protestere imod enhver form for særbehandling.

Det ærede medlem spurgte mig om det konkrete forhold vedrørende Hjørring gymnasiums udvidelse. Jeg vil henstille til det ærede medlem, at vi drøfter dette spørgsmål

[Undervisningsministeren.]

som en sag for sig Hjørring og undervisningsministeriet imellem og ikke indblander denne sag i det her foreliggende forhold. Det vil ikke være hensigtsmæssigt, heller ikke overfor fremtidig lovgivning, såfremt disse gymnasieforslag vedrørende enkelte byer skal behæftes med økonomiske klausuler af den ene eller den anden art.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1—3 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes onsdag den 2. maj kl. 14 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Tredie behandling af:*

Forslag til lov om oprettelse af en statsskole i Aalborg.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ekspropriation af visse arealer m. v. til brug ved forsøgsvirksomhed i forbindelse med den fredelige udnyttelse af atomenergien.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om yderligere forlængelse af lov om bemyndigelse til opretholdelse af en dansk styrke i udlandet.

Formanden meddelte sluttelig planen for tingets øvrige møder i den følgende uge.

Mødet hævet kl. 13²⁰,

98. møde.

Onsdag den 2. maj kl. 14.

Formanden: Medlem af folketinget Viggo Starcke har meddelt mig, at han ønsker her i tinget mundtligt at fremsætte:

Forslag til lov om afvikling af told.

Medlemmer af folketinget Tholstrup, Oluf Pedersen og Viggo Starcke har meddelt mig, at de ønsker her i tinget mundtligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om overførelse af varer fra bunden liste til friliste.

Folketingsmand Johs. Christiansen har meddelt mig, at han ønsker til indenrigsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren efter overvejelser i udvalg eller kommission medvirke til gennemførelse af en mere tidssvarende form for militærnægteres aftjening af civilarbejdspligten?“

Folketingsmand Vagn Bro har meddelt mig, at han ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Hvad kan justitsministeren oplyse om visse uroligheder, der søndag den 22. april 1956 fandt sted på Københavns hovedbanegård, og som medførte, at to unge styrmandsaspiranter blev forhindret i at rejse den dag?“

Kan justitsministeren endvidere give yderligere oplysning, vedrørende urolighederne under dagbladet „Information“s bortkørsel af bladets nødavis?“

Spørgsmålene er optaget på dagsordenen for spørgetiden i dag.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Johs. Christiansen* til indenrigsministeren:

„Vil ministeren efter overvejelser i udvalg eller kommission medvirke til gennemførelse af en mere tidssvarende form for militærnægteres aftjening af civilarbejdspligten?“